

Begreber

Table of Contents

Begreber	1
Begreber	5

Begreber

Denne liste dækker over begreber anvendt i FMK 1.4.4 snitfladen og kan ikke anses for at være gældende til FMK 1.6.0 snitfladen

De mest benyttede begreber i FMK er beskrevet herunder. Der henvises endvidere til Begrebsdatabasen <http://sundhedsdata.item.dk/>

Bemærk at navnet i "XML element"-kolonnen henviser til XML typens navn, XML elementets navn vil ofte være kortere, eksempelvis "StartDate" i stedet for "DrugMedicationTreatmentStartDate".

Begreb (synonym)	Beskrivelse	Eksempler	XML element	Term in English
Administrationsvej	Angiver vejen ad hvilken medicinen administreres	"Oral anvendelse", "Intravenøs anvendelse", "Okulær anvendelse"	RouteOfAdministration	Route of administration
Ajourføring af medicinkort	En handling hvor en læge opretter/opdaterer/seponerer lægemiddelordinationer på en patients medicinkort, således lægemiddelordinationerne giver et retvisende billede af patientens aktuelle medicinering. Lægen knytter evt. løse recepter til lægemiddelordinationer.			Review
Aktiv substans (indholdsstof)	Den substans i et lægemiddel, som går ind og påvirker sygdommen/symptomer. Et lægemiddel består af mindst en aktiv substans samt andre substanser. Begrebet "indholdsstof" anvendes også.	"Paracetamol", "Insulin, humant (rDNA)", "Corynebacterium diphtheriae, stamme Park Williams nr. 8, toxoid"	ActiveSubstance, ActiveSubstanceText, ActiveSubstanceFreeText	Active substance
Aktuel medicinering	De lægemidler en patient er i aktuel behandling med. Seponerede lægemidler er ikke en del af den aktuelle medicinering. Pauserede lægemidler er en del af patientens aktuelle medicinering, men er midlertidigt udsat.	Patienten er i behandling med blodfortyndende lægemiddel, dette er dog pauseret pga. tandlægebesøg.		Current medication
ATC	Engelsk definition: Anatomical Therapeutic Chemical - classification system is for classification of medicinal products according to their primary constituent and to the organ or system on which they act and their chemical, pharmacological and therapeutic properties. The current rules for the ATC system are defined by the WHO Collaborating Centre for Drug Statistics, Oslo, Norway.	N02BE01: Paracetamol	ATC, ATCCode, ATCText	ATC
Autoriseret sundhedsperson	En sundhedsfaglig aktør, der er autoriseret af Sundhedsstyrelsen, og har fået tildelt et autorisationsnummer	Læge, sygeplejerske, men også personer der ikke umiddelbart anvender FMK, f.eks. fodterapeut	AuthorisedHealthcarePerson	Authorised healthcare professional

Begreb (synonym)	Beskrivelse	Eksempler	XML element	Term in English
Behandlingsstartdato (Lægemedelordinationens behandlingsstartdato)	Lægemedelordinationens behandlingsstartdato angiver starttidspunktet for det samlede behandlingsforløb med det på lægemiddelordinationen angivne lægemiddel, eller lægemidler med samme virkning. Hvis en lægemiddelordination oprettes på et eksisterende behandlingsforløb, angiver Behandlingsstartdato det tidspunkt lægemiddelordinationen er oprettet på FMK. Alternativt kan der på FMK vælges at behandlingsstartdato er "en tidligere men ukendt dato"		DrugMedicationTreatmentStartDate eller DrugMedicationTreatmentStartDateTime	
Behandlingsslutdato (Lægemedelordinationens behandlingsslutdato)	Lægemedelordinationen kan være med eller uden en behandlingsludato. Hvis datoen er angivet, angiver denne det planlagte tidspunkt for ophør af patientens behandling med det på lægemiddelordinationen angivne lægemiddel. En lægemiddelordination uden behandlingsludato indikerer at patienten er i fast behandling med lægemidlet.			
Bero	Et dosisdispenseringskort kan sættes i bero. Det betyder at der ikke skal dosispakkes for den kommende periode og indtil pakningen genoptages. Anvendes typisk ifbm. indlæggelse på hospital			
Dosering	Angivelse af en mængde af et lægemiddel samt hvor ofte det skal tages, evt. med angivelse af tidspunkter. Der kan suppleres med en betingelse eller vejledende tekst, f.eks. "ved smerter" eller "i forbindelse med måltid".	"1 tablet morgen og aften ved måltid", "1 sug før anstrengelse"	Dosage samt underelementer	Dosage
Doseringsenhed	Den enhed doseringen angives i. I stamdata er der defineret et begrænset antal mulige doseringsenheder, fortrinsvis i "antal"	tabletter, kapsler, pust men også undtagelsesvist ml, mg	DosageQuantityUnit	Dosage unit
Doseringsstartdato (Doserings startdato)	Doserings startdato angiver fra hvornår patienten skal modtage lægemiddelordinationen med den angivne dosering.		DosageTimesStartDate eller DosageTimesStartDateTime	
Doseringsludato (Doserings slutdato)	Doserings slutdato angiver hvornår lægemidlet ikke længere skal gives med den anførte dosering.		DosageTimesEndDate eller DosageTimesEndDateTime	
Doseringsperiode	Angiver periode mellem doseringsstart og -slutdato. En lægemiddelordination kan have flere doseringsperioder, fx ifbm. op- og nedtrapning			DosagePeriod
Doseringstid	Enten klokkeslet for et doseringstidspunkt eller en angivelse af om doseringen skal ske morgen, middag, aften eller nat.	08:00, "morgen"	DoseTime	Dosage time
Dosisdispenseringskort	Dosisdispenseringskortet indeholder de af patientens lægemiddelordinationer, der dosispakkes. Se også https://sundhedsdatastyrelsen.dk/dosis			Dose dispensed card
Dosisdispenseret apoteksudlevering	Lægemedlet pakkes i dosisposer, der (normalt) dækker 14 dages medicinering. Dvs. at der i dosisposen findes tabletter/kapsler/... til f.eks. morgen, middag, aften og/eller nat. Dette forudsætter at lægemidlet kan dosisdispenseret, hvilket lægemiddelstyrelsen beslutter og angiver i Medicinpriser (taksten).			Dose dispensed pharmacy administration

Begreb (synonym)	Beskrivelse	Eksempler	XML element	Term in English
Dosisrulle	Betegnelsen for dosispakket medicin til typisk 14 dage. Rullen indeholder et antal poser, svarende til det antal indtagelsestidspunkter, der er i en 14 dages periode			
DrugId	Unik identifikation af lægemiddel, formatet er TTTTNNNNYY hvor T = type af lægemiddel, N = nummer, Y = år	28101606385	DrugIdentifier	Drug id
Effektivering af lægemiddelordination	Del af medicinering der omfatter den faktiske udførelse af lægemiddelordination. Det kan f.eks. være at indgive medicin i patienten, eller at en læge eller apoteket udleverer medicin til patienten		Effectuation samt underelementer	Effectuation of drug medication
Efter skema i eget system	Angiver at doseringen er skemalagt i den ordinerende læges eget system.			According to schema in local system
En- eller flergangs apoteksudlevering	Angiver at receptordinationen kan udleveres eller er udleveret på et apotek en eller flere gange.			Single or multiple pharmacy administration
EOJ-system	Elektronisk Omsorgsjournal-system anvendes af den kommunale hjemmesygepleje			? (system used by the (municipal) homecare)
EPJ-system	Elektronisk Patientjournal-system anvendes på sygehuse			EHR-system (electronic health record-system)
Fælles medicinkort (FMK)	Lægers fælles elektroniske overblik af en patients aktuelle medicinering, forkortet FMK			("Shared Medicine Card")
Generisk substitution	Ændring af lægemiddel på ordination til andet lægemiddel med samme kemiske indhold. Hvis lægen ved oprettelse af en receptordination ikke angiver at lægemidlet ikke må substitueres, vil apoteket automatisk give patienten det billigste substituerbare lægemiddel.			Generic substitution
Indikation	Vurderet helbredstilstand der benyttes som begrundelse for en lægemiddelordination	"mod smerter", "mod mavesår"	Indication samt underelementer	Indication
Kontroldato	Anvendes ifbm. AK behandling med VKA lægemidler, hvor dosering er meget afhængig af blodprøveværdier. Dato for senest udførte kontrol og næste planlagte kontrol kan angives på ordinationen			FollowUpDates
Læge	Lægen behandler patienten. Lægen kan både være en sygehuslæge, praktiserende læge, ambulant læge m.v. Se også Autoriseret sundhedsperson			Physician
Lægemiddel	Et lægemiddel anvendes til at behandle eller forebygge sygdomme. Lægemidler er enten godkendt og fremgår dermed af Medicinpriser (taksten), eller det kan være tilladelsespræparater eller frihandelsvarer som f.eks. naturlægemidler, vitaminer og mineraler. Et lægemiddel indeholder et eller flere aktive substanser, og er defineret ved et navn, lægemiddelform og lægemiddelstyrke. Lægemidlet kan være angivet med DrugId og varenummer i Medicinpriser.	Drugid 28101005764: Marevan tabletter, 2,5 mg	Drug samt underelementer	Drug
Lægemiddel uden for taksten	Lægemiddel (i bred forstand), der ikke er omfattet af Medicinpriser (taksten). Det er f.eks. Tilladelsespræparater, kosttilskud og vitaminer	Unikalk		(drug not in the medicine price list)

Begreb (synonym)	Beskrivelse	Eksempler	XML element	Term in English
Lægemiddelform (Form)	Formen på et lægemiddel, f.eks. som defineret i Medicinpriser	"tabletter", "filmoverttrukne tabletter", "creme", "øjendråber", "injektionsvæske"	DrugForm, DrugFormCode og DrugFormText	Drug form (Form)
Lægemiddelnavn (Handelsnavn)	Navnet på et lægemiddel	Marevan, Panodil	DrugName	Drug name (trade name)
Lægemiddelordination	Anvisning af, hvilket lægemiddel der skal anvendes, hvor meget der skal gives (dosering), i hvilken periode (startdato og slutdato), hvordan den skal gives (administrationsvej) og en årsag (indikation)		DrugMedication	Drug medication
Lægemiddelstyrke (Styrke)	Mængde af lægemiddelstof pr enhed lægemiddel f.eks. pr.tablet eller pr. ml.		DrugStrength samt underelementer	Drug strength (Strength)
Magistrelt lægemiddel	Lægemidler, der fremstilles i overensstemmelse med en læges anvisninger til brug for en konkret patient.		DetailedDrugText	Extemporaneous drug formulation
Medicinkort	Et elektronisk medicinkort som hentes fra FMK-serveren. Medicinkortet indeholder en patients lægemiddelordinationer.			"Medicine Card"
Medicinpriser (Taksten)	Medicinpriser er tidligere blevet betegnet taksten, Medicinpriser er den nuværende officielle betegnelse. Medicinpriser udgives af Lægemiddelstyrelsen, og indeholder en oversigt over lægemiddelsortiment og -priser. Desuden er en række stamdata, herunder ATC, indikation og administrationsvej, defineret heri. Medicinpriser opdateres som "ordinære takster" hver 14. dag, herimellem sker der jævnligt løbende opdateringer, primært prisjusteringer.			(the medicine price list)
Planlagt administration	Anvendes ifbm. dosispakket medicin, hvor apoteket fordeler lægens dosering på specifikke tidspunkter.	Fx 1 tablet 2 gange daglig, der administreres som 1 tablet morgen og aften		
PN	En angivelse af at lægemidlet er doseret efter behov. PN står for pro necessitate.		IsAccordingToNeed	
Pakning	En pakning indeholder et og kun et lægemiddel (dog evt. med flere aktive stoffer). En pakning har en bestemt pakningstype (f.eks. "hætteglas", "blister", "ampul") og en pakningsstørrelse (f.eks. "50 stk", "2 x 10 breve", "50 ml"). En pakning med et lægemiddel i Medicinpriser (taksten) har et unikt varenummer. Dette kan også gælde for lægemidler der ikke findes i taksten.		Package	
Patient	En patient er en borger, som modtager medicinering f.eks. hos praktiserende læge eller sygehuslæge. Patienten kan typisk identificeres ud fra CPR-nummer, dette gælder dog ikke udlændinge.		Patient	
Pausering	Midlertidig afbrydelse af medicinering. Eksempelvis kan en lægemiddelordination med et blodfortyndende lægemiddel pauseres i forbindelse med at patienten skal til tandlæge.		Pause eller Paused samt underelementer	
Receipt	Anvisning fra hertil autoriseret person til apoteker på fremstilling af eller om udlevering af lægemiddel. En receipt på FMK indeholder en receptordination. Bemærk, at FMK anvender receptordinationer, og ikke recepter			

Begreb (synonym)	Beskrivelse	Eksempler	XML element	Term in English
Receptordination	En receptordination er en ordination af et enkelt lægemiddel på en recept.		PrescriptionMedication	
Seponering	En seponering angiver at lægen aktivt har valgt at afslutte lægemiddelordinationen.		Withdraw eller Withdrawn samt underelementer	
Tidsfrist for ændringer	Datoen for hvor sent lægen kan ændre en ordination, der dosispakkes. Sker ændringen før tidsfristen vil ændringen slå igennem på den førstkommande dosispakning			
Varenummer	Unik identifikation af en pakning med et lægemiddel. Varenumre i visse intervaller er forbeholdt lægemidler i Medicinpriser (taksten).			
VKA	VKA står for Vitamin K-antagonister, lægemidler med indholdsstoffet Warfarin, som er lægemidler, der anvendes som blodfortyndende medicin. Behandlingen kræver hyppig blodprøvekontrol			

Oversættelsen af de væsentligste begreber er:

Dansk betegnelse	Engelsk betegnelse
Medicinkort	Medicine card
Receptordination	Prescription medication
Lægemiddel	Drug
Lægemiddelordination	Drug medication
Effektivering	Effectuation

En recept kan indeholde flere receptordinationer på hvert et lægemiddel: En papirrecept kan indeholde op til 3 og en EDIFACT-recept op til 99. Recepter oprettet gennem FMK vil kun indeholde en enkelt receptordination på et lægemiddel. På teknisk niveau er det således nødvendigt at skelne mellem recept (som "container") og den eller de receptordinationer der optræder på recepten (som tilladelse til at udlevere et enkelt lægemiddel). Recepter optræder ikke på FMK.

From:

<http://wiki.fmk-teknik.dk/> -

Fælles Medicinkort - Dokumentation

Permanent link:

<http://wiki.fmk-teknik.dk/fmk:generel:begreber>

Last update: 2026-03-06 08:53

